

1. U cilju sanacije podrumarskog suđa organizirati široku akciju temeljitog liječenja istog upotrebom zaparivača, odnosno sredstava za liječenje kao što su sumporne kiseline i soda.

2. Organizirati akciju obaveznog sumporenja grožđa (usitnjenim k-metabisulfitom) u berbi već u samom vinogradu radi eliminiranja nepoželjnih mikrobioloških aktivnosti i postizavanja povoljnih uvjeta za fermentaciju.

Provedbom gornjih mjera na terenu učinilo bi se mnogo za unapređenje seljačke prerade grožđa, ali kako to ne rješava temeljito problem bilo bi potrebno u pojačanim oblicima poljoprivrednog prosvjećivanja otvarati paškim vinogradarima perspektivu jedino mogućeg solidnog rješenja problema podrumarstva u zadružnoj preradi u modernoj zadružnoj vinariji. Istodobno bi se mogli u akciji prosvjećivanja obraditi i problemi njegovanja vina.

Za akciju sanacije podrumarstva otoka Paga zainteresirano je i poduzeće Istravino pa je ono preko svog predstavnika ponudilo zadružnim organizacijama na nedavnom sastanku u Rabu stručnu pomoć kao i pomoć u tehničkim pomagalima.

Ing. M. FELJA

Rasadnička proizvodnja

Rasadnik je osnovni faktor u unapređenju voćarsko-vinogradarske proizvodnje. U njemu se uzgajaju podloge podese za naša tla, na koje se cijepu najprikladnije odlike kako loze, tako pojedinih vrsta voća, i stavljaju u promet prvorazredne sadnice, iz kojih se može razviti dobar čokot, dobra voćka. To su zadaci rasadnika i samo izvršenjem tih zadataka rasadnik daje osnovni smjer razvoju voćarstva i vinogradarstva. Za izvršenje tih zadataka potrebni su određeni uvjeti, a u pomanjkanju tih uvjeta, stvara se problematika, koju ne može jedan rasadnik sam riješiti, već je potreban zajednički dogovor. Evo nekoliko problema pred kojima se nalaze danas rasadnici.

1. U Gospodarskom listu br. 8/56 str. 7 u prvom članku iznosi se, da imamo 102 registrirana rasadnika u NRH i nešto neregistriranih.

2. U zadnjem članku na istoj strani iznosi se da postoji mogućnost da ostane ovog proljeća do 80% neprodanog sadnog materijala.

3. Cijene loznih cijepova bile su ove godine na zagrebačkoj pijaci 25 din kom, a korenjaci ribiza 100 din kom.

4. Slabi kvalitet sadnog materijala.

5. Posljedice ove zime.

ad 1. Do formiranja tako brojnih rasadnika došlo je: zbog potrebe za sadnim materijalom, vjera u sadnice uzgojene na vlastitom terenu, samoinicijativa pojedinaca, a s druge strane decentralizacija i demokratizacija narodne vlasti. Sve te pozitivne faktore trebalo je regulirati stručnim uputstvima, koja nisu ovaj puta došla do izražaja.

Neosporna je činjenica, da svaki rasadnik (bio voćnj bio lozni) mora imati: a) zagarantirano čisti matičnjak podloga, b) osigurana sigurna rodna matična stabla za uzimanje plemki i c) da im tehnički izvježbanog radnika što se tiče uzgoja i zaštite sadnica. Danas kotarski agronomi imaju pregled proizvodnje sadnog materijala na svom području i tamo gdje se ne udovoljava osnovnim zahtjevima, rasadnik treba likvidirati. Rasadnik, koji proizvodi trećerazredne sadnice, nesigurne odlike, zaražene i bolesne ne služi svrsi i bolje da ne postoji.

ad 2. Slabi plasman sadnog materijala (napose loznog) uvjetovan poremetnjom realizacije plana podizanja nasada (rasformiranje mnogih SRZ, formiranje ekonomija kod OPZ, smanjenje investicija, pogrešna računica sa drugom regeneracijom, jer kod prve je trebalo 100% podloge nabavljati iz rasadnika a za drugu se vinogradari snalaze sami, i konačno dezorijentacija o proizvedenom materijalu u jednoj godini proizvodnje. Niti jedna poljoprivredna stanica, niti jedan kot. agronom nema uvida u proizvedenu količinu ni kvalitetu sadnog materijala u našoj republici. Uobičajene reklame ne zadovoljavaju. Jedan čita Borbu a oglas izađe u Vjesniku, drugi čita Vjesnik, a reklama izađe u Borbi i t. d. Reklamni oglasi preskućeni su a da bi mogli dati sve ono, što kupca interesira. Potrebno je znati: podlogu, odliku, starost, kvalitetu, količinu i cijenu, a to se sve ne može dati oglasom u novinama. Dopisivanjem se gubi mnogo vremena. Iscrpni pregled voćnog i loznog sadnog materijala mogao bi dati Gospodarski list koncem godine za čitavu našu republiku.

ad 3. Nesklad proizvodnih troškova i prodajnih cijena kod vinove loze i ribiza očiti je dokaz da nemamo pregleda nad proizvodnjom i potrebom pojedinih vrsta sadnica. Dok su lozni cjepovi uz cijenu od 25 din po komadu jedva pokrili proizvodne troškove, dotle se na korenjacima ribiza zarađivalo 200%. Ne znam da li koji rasadnik u našoj republici proizvodi sadnice crvenog ribiza, koje su u gradovima i većim mjestima mnogo tražene.

ad 4. Slaba kvaliteta sadnica. Na slabu kvalitetu sadnica utječe u jednu ruku nastojanje oko što jeftinije proizvodnje, pa makar i na štetu kvalitete, a u drugu ruku pomanjkanje stručnih i solidnih radnika. Tako se izbjegava pikanje i presađivanje gener. razvijenih podloga. Užurbanost kod rada, akordnost, pomanjkanje solidnih radnika ima za posljedicu: ozlijeđen korijen, previše podrežan korijen ili opet slaba krošnja i stablo, loše orezana sadnica i t. d.

Sortiment je danas u našim rasadnicima posve proizvoljan te nema nikakva smišljenog odnosa među vrstama voća te njihovim odlikama, masovno uvađanje američkih odlika i t. d.

ad 5. Štete od zime. Ova zima nanijela je velikih šteta po voćnjacima a i rasadnicima. Prema grubim podacima s terena najviše je stradao orah, zatim breskva i marelica, pa i drugo voće. Problem proizvodnje oraha bio je i prije neriješen, s obzirom na razmnažanje odlika, teškoće kod cijepljenja kasno dolaženje u rod, slabo primanje sadnica i t. d. Sada, kada bi proizvodnju sadnica trebalo podvostručiti, svi navedeni problemi toliko su teži i odgovorniji.

Kada bi uzeli u pretres samo navedene probleme voćarsko-vinogradarske proizvodnje bilo bi vrlo plodonosno da ih upravitelji rasa-dnika zajednički prodiskutiraju, objektivno procijene prema prilikama i mogućnostima njihova područja, kako bi se mogao donijeti svrsishodan zaključak od svestrane koristi.

Dr. BRANKO HORVAT

O smjerovima uzgoja svinja i o organizaciji svinjogojstva u zemljama zapadne Evrope

U Readingu u Engleskoj, održan je početkom srpnja 1955. sastanak sekcije za svinjogojstvo evropske federacije za stočarsku proizvodnju.

Na sastanku se raspravljalo o smjerovima uzgoja u pojedinim zemljama, o mjerama za unapređenje svinjogojstva i o provedbi kontrolnog tova svinja mesnatog tipa.

Prve dvije točke imale su informativni karakter, a služile su kao baza za detaljno razmatranje glavne teme: provedba kontrolnog tova kod svinja mesnatog tipa.

U našoj zemlji u jeku je akcija za uvođenje i širenje svinja za proizvodnju mesa. Takve se svinje uzgajaju u zemljama, koje su sudjelovale u radu sekcije u Readingu, isključivo ili u većem dijelu. Zbog toga će biti od interesa za naše svinjogojstvo, da se upoznamo s radom sekcije.

Ovdje ću govoriti o smjerovima uzgoja, te o načinu rada oko podizanja svinjogojstva, a posebno ću opisati rasprave o kontrolnom tovu.

Uzgojni smjer svinjogojstva u zapadno-evropskim zemljama s naročitim osvrtom na Englesku

Uzgoj svinja u Zapadnoj Evropi kreće se u identičnom smjeru: uzgoj uzrasnih i plodnih svinja za meso nastao raznim križanjima, na bazi starih evropskih domaćih pasmina. Prema uvjetima u pojedinim zemljama pasmine se međusobno razlikuju po formatu i u pojedinostima ali u načelu služe vrlo sličnim svrhama i po proizvodnji su međusobno slične. I način hranidbe i držanja je od zemlje do zemlje sličan ne samo što se tiče upotrebljivanih krmiva nego i racionalnosti hranidbe i općenite njege i higijene, pa i to pridonosi ujednačenju stepena, na kojem se svinjogojstvo nalazi u tim zemljama. Stočarsko znanje i kultura uglavnom je visoka i uvjeti koji se svinjama pružaju u tim zemljama povoljni su. Zato su uzgoji na visokom stepenu usavršenosti.

Karakterističan oblik svinje mesnatog tipa jest lagan prednji kraj, dugačak trup i razvijeni stražnji kraj. Glava i kosti primjereno razvijeni u najboljim uzgojima lagani. Takav oblik je cilj uzgoja općenito.

Ma da u nekim zemljama broj rasa nije malen, svuda pretežu bijele mesnate svinje u tipu oplemenjenih domaćih i bijelih plemenitih svinja. Glavnim reprezentantima ovog uzgojnog smjera mogli bi označiti engleske velike bijele t. zv. jorkšire, danske domaće i njemačke oplemenjene.